

Sygn. akt **IC 769/10**

WYROK OCZNO-ZAOCZNY

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący **Sędzia Sądu Okręgowego Anna Cybulska**

Protokolant **prot. sąd. Olga Kuna - Kowalczyk**

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2014 roku w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa **E. Ś. (1)**

przeciwko **B. W., W. W. (1)**

o zapłatę

(...).

I. zasądza solidarnie od pozwanych B. W. i W. W. (1) na rzecz powódki E. Ś. (1) kwotę 80 000 (osiemdziesiąt tysięcy) złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości 47 (czterdzieści siedem) % w skali roku płatnymi od dnia 25 listopada 2010 roku do dnia zapłaty, z zastrzeżeniem, że pozwany ma prawo do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do wartości nieruchomości objętej KW LU (...);

II. **zasądza solidarnie od pozwanych B. W. i W. W. (1) na rzecz powódki E. Ś. (1) kwotę 4 617 (cztery tysiące sześćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;**

III. przyznaje na rzecz adwokat A. H. kwotę 3 600 złotych (trzy tysiące sześćset) powiększoną o obowiązującą stawkę podatku VAT tytułem wynagrodzenia za udzieloną pozwanej B. W. pomoc prawną z urzędu i kwotę tę nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w Lublinie;

IV. nieuiszczone koszty sądowe przejmuje na rachunek Skarbu Państwa;

V. wyrok w stosunku do pozwanego W. W. (1) jest zaoczny

VI. wyrokowi wydanemu w stosunku do W. W. (1) nadaje rygor natychmiastowej wykonalności

Sygn. akt (...) C 769/10

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 lipca 2010 roku (data nadania) E. Ś. (1) wniosła o zasądzenie na jej rzecz w trybie nakazowym od pozwanych B. W. i W. W. (1) kwotę 80 000 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia wezwania do zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu powódka podniosła, że w dniu 11 sierpnia 2009 roku nabyła wierzytelność hipoteczną od firmy (...) spółka jawna w W. i stała się wierzycielem hipotecznym (pozew – k. 4-5).

W piśmie procesowym z dnia 5 października 2010 roku (data nadania) powódka wniosła o solidarne zasądzenie od pozwanych kwoty 80 000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 9 kwietnia 2010 roku (k. 34).

W piśmie procesowym z dnia 21 listopada 2011 roku powódka zmodyfikowała żądanie pozwu w ten sposób, że wniosła o zasądzenia solidarnie od pozwanych na jej rzecz kwoty 80 000 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości 47 % w skali roku, liczonymi od dnia doręczenia pozwanym odpisu pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu według norm prawem przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego (k. 131-135).

W piśmie procesowym z dnia 31 marca 2011 roku (data nadania) pozwana B. W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu według norm prawem przepisanych. W uzasadnieniu pozwana wskazała, że powódka nie udokumentowała istnienia wierzytelności zabezpieczonej, a w szczególności faktu, iż osobie, od której nabyła wierzytelność, ta wierzytelność przysługiwała. Ponadto podniosła zarzut przedawnienia w stosunku do wszelkich odsetek (k. 79-80).

Strony podtrzymywały własne stanowiska przedstawione w toku rozprawy.

Postanowieniem z dnia 31 sierpnia 2010 roku w sprawie VIII GNC 2634/10 Sąd Rejonowy w Lublinie uznał się za niewłaściwy rzeczowo i akta przedstawił Sądowi Okręgowemu w Lublinie jako rzeczowo właściwemu (k. 20).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

B. W. zawarła z Bankiem (...) S.A. (...)Oddział w L. dwie umowy o kredyt krótkoterminowy. Na podstawie umowy z dnia 20 lutego 1992 roku Bank udzielił kredytu krótkoterminowego z przeznaczeniem na uruchomienie hurtowni piwnej i spożywczej na okres od dnia 20 lutego 1992 roku do dnia 19 maja 1992 roku w kwocie 300 000 000 złotych z oprocentowaniem w wysokości 47 % w skali roku. Zgodnie z umową z dnia 9 kwietnia 1992 roku B. W. uzyskała kredyt krótkoterminowy z przeznaczeniem na działalność hurtowni piwnej na okres od dnia 9 kwietnia 1992 roku do dnia 8 października 1992 roku w kwocie 500 000 000 złotych z oprocentowaniem w wysokości 39 % w skali roku. Na dzień 12 grudnia 1995 roku zadłużenie B. W. z tytułu niespłaconych kredytów wynosiło ogółem 155 525,58 złotych, z czego z kredytu na kwotę 34 300 złotych zadłużenie wynosiło 98 036,12 złotych, w tym 2 182,83 złotych z tytułu odsetek podstawowych, 56 937,81 złotych z tytułu odsetek od kredytu przeterminowanego oraz 4 615,48 złotych z tytułu odsetek od nieuregulowanych w terminie odsetek podstawowych (dowód: zaświadczenie z dnia 13 grudnia 1995 r. – k. 183, umowa z dnia 9 kwietnia 1992 r. – k. 292-293, umowa z dnia 20 lutego 1992 r. – k. 294-295).

W dniu 17 lutego 1992 roku B. W. i W. W. (1) oświadczyli, że dla zabezpieczenia udzielonego im kredytu przez (...) S.A. w L., ustanawiają na nieruchomości położonej we wsiach C. (...)w gminie J., o powierzchni 5 hektarów 87 arów, składającej się z działek gruntu ornego, sadu i pastwiska oznaczonych nr (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) objętej księgą wieczystą nr (...) na rzecz Banku (...) S.A. (...)Oddział L. hipotekę zwykłą w kwocie 800 000 000 złotych tytułem udzielonego kredytu w tej wysokości (dowód: akt notarialny z dnia 17 lutego 1992 r., Repertorium A nr (...) – k. 11 akt wieczystoksięgowych nr (...)).

T. M. i A. W. byli poręczycielami kredytu zaciągniętego przez B. W. w A.. W 1994 roku pojawiły się informacje, że B. W. nie spłaca regularnie kredytu. W konsekwencji Komornik zażądał od T. M. spłaty poręczonego kredytu. Po negocjacjach z syndykiem A. doszło do porozumienia, na podstawie którego poręczyciele spłacali przedmiotowe zobowiązanie do 1998 roku, a następnie zostali zwolnieni przez bank z poręczenia. Ponadto poręczycielką kredytu była E. W., jednakże nie została wezwana przez bank do jego spłaty (dowód: zeznania świadka T. M. – k. 207v, A. W. – k. 243, E. W. – k. 314v, dowody wpłat – k. 181-182).

P.-Bank S.A. z siedzibą w W. na podstawie umowy z dnia 27 stycznia 1999 roku nabyła od Banku (...) S.A. w upadłości z siedzibą w W. wierzytelność hipoteczną przysługującą przeciwko B. W.. W dniu 12 stycznia 2001 roku do Sądu Rejonowego w Lublinie X Wydziału Ksiąg Wieczystych wpłynął wniosek o dokonanie w dziale IV księgi wieczystej nr (...) wpisu o zmianie wierzyciela hipotecznego w miejsce (...) S.A. wierzyciela, P.-Bank S.A. w W., Oddział w L.. Na tej podstawie dokonano wpisu zmiany wierzyciela zgodnie z wnioskiem (dowód: wniosek o wpis z dnia 21 grudnia 2000 r. – k. 30 akt wieczystoksięgowych nr (...), zawiadomienie z dnia 22 stycznia 2001 r. – k. 31-32 akt wieczystoksięgowych nr (...), umowa z dnia 27 stycznia 1999 r. – k. 41-44, 48, 51 akt wieczystoksięgowych nr (...)).

Na podstawie umowy z dnia 31 sierpnia 2001 roku (...) spółka jawna z siedzibą w W. nabyła od (...) Banku S.A. z siedzibą w W. (dawniej P.-Bank S.A. z siedzibą w W.) wierzytelność przysługującą przeciwko B. i W. małżonkom W.. W dniu 17 lutego 2009 roku do Sądu Rejonowego w Lublinie X Wydziału Ksiąg Wieczystych wpłynął wniosek o wpis jako wierzyciela hipotecznego (...) spółkę jawną w W.. W jego następstwie wnioskodawca został wpisany jako wierzyciel hipoteczny w miejsce (...) Bank S.A. (dowód: wniosek o wpis z dnia 17 lutego 2009 r. – k. 36-37 akt wieczystoksięgowych nr (...), umowa z dnia 31 sierpnia 2001 r. – k. 52-56, postanowienie Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy z dnia 11 stycznia 2001 r. w sprawie XVI Ns Rej. H- (...) – k. 57 akt wieczystoksięgowych nr (...), akt notarialny z dnia 15 grudnia 2000 r., Repertorium A nr (...) – k. 66-67 akt wieczystoksięgowych nr (...), zawiadomienie z dnia 28 maja 2009 r. – k. 69 akt wieczystoksięgowych nr (...), pismo z dnia 28 marca 2013 r. – k. 280, pismo z dnia 9 września 2013 r. – k. 297).

E. Ś. (1) w dniu 11 sierpnia 2009 roku zawarła z (...) spółka jawna w W. umowę sprzedaży wierzytelności hipotecznej, której przedmiotem była wierzytelność w postaci niespłaconego kredytu na kwotę 34 300 złotych wraz z odsetkami za okres do 16 grudnia 1997 roku na kwotę 207 598,50 złotych. Przedmiotowa wierzytelność została zabezpieczona hipoteką na nieruchomości położonej w miejscowości C.(...)w gminie J. na kwotę 80 000 złotych, dla której prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...) (dowód: zeznania powódki E. Ś. (1) złożone w trybie art. 299 k.p.c. w zw. z art. 304 k.p.c. – protokół pisemny – k. 243v oraz protokół elektroniczny – 00:14:26-00:22:14 – k. 283, umowa sprzedaży wierzytelności hipotecznej z dnia 11 sierpnia 2009 r. – k. 6-8).

W dniu 30 listopada 2009 roku E. Ś. (1) złożyła wniosek o wpis w księdze wieczystej w postaci zmiany wierzyciela hipotecznego (...) spółka jawna w W. na E. Ś. (1). W wykonaniu wniosku dokonano wpisu wnioskodawczyni jako wierzyciela hipotecznego. Wpis uprawomocnił się w dniu 28 grudnia 2009 roku (dowód: wniosek o wpis z dnia 30 listopada 2009 r. – k. 91-92 akt wieczystoksięgowych nr (...), zawiadomienie z dnia 1 grudnia 2010 r. – k. 96 akt wieczystoksięgowych nr (...), postanowienie Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie Dz.Kw. (...) – k. 104 akt wieczystoksięgowych nr (...)).

Z dniem 13 kwietnia 2010 roku E. Ś. (1) wezwała B. W. i W. W. (1) do zapłaty zadłużenia w wysokości 80 000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami (dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 9 kwietnia 2010 r. – k. 11-12).

W dniu 3 września 2010 roku (...) sp. z o.o. wniosła o przeniesienie hipoteki umownej zwykłej w kwocie 80 000 złotych wpisanej na rzecz Bank (...) SA poprzez wpisanie jako wierzyciela hipotecznego (...) Sp. z o.o. Przedmiotowy wniosek został oddalony (dowód: wniosek o wpis z dnia 3 września 2010 r. – k. 110-113 akt wieczystoksięgowych nr (...), postanowienie Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie Dz.Kw. (...) – k. 147 akt wieczystoksięgowych nr (...)).

Wnioskiem z dnia 22 grudnia 1997 roku Masa Upadłości Banku (...) SA I Oddział w L. wniosła o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w stosunku do dłużników B. i W. małżonków W. poprzez zajęcie nieruchomości dłużników położonych w miejscowości C. I i II w gminie J.. W dniu 28 marca 2003 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Lublinie stwierdził umorzenie postępowania egzekucyjnego z mocy prawa z uwagi na to, że wierzyciel nie podjął w ciągu roku czynności potrzebnych do dalszego prowadzenia egzekucji (dowód: wniosek z dnia 22 grudnia 1997 r. o wszczęcie egzekucji – k. 1-2 akt egzekucyjnych w sprawie Km 468/97, zawiadomienie z dnia 28 marca 2003 r. – k. 47 akt egzekucyjnych w sprawie Km 468/97).

W dniu 5 lutego 1998 roku do księgi wieczystej nr (...) dokonano wpisu, z którego wynikało, że w stosunku do nieruchomości objętej księgą wieczystą zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne mające na celu wyegzekwowanie wierzytelności głównej w kwocie 34 300 złotych oraz kosztów zastępstwa adwokackiego w kwocie 300 złotych na rzecz (...) S.A. – Masa Upadłości (dowód: zawiadomienie z dnia 5 lutego 1998 r. – k. 17-18 akt wieczystoksięgowych nr (...)).

Wyrokiem Sądu Wojewódzkiego z dnia 20 kwietnia 1998 roku w sprawie IV K 398/96 B. W. została uznana winną tego, że w okresie od 11 czerwca 1991 roku do 31 marca 1994 roku w L. i J. działając w warunkach przestępstwa ciągłego zagarnęła łącznie 127 000 złotych z udzielonych kredytów na szkodę banków: (...) Banku (...) Oddziału w L. kwotę

35 000 złotych, Banku (...) SA w W. Oddział w L. kwotę 80 000 złotych oraz Banku Spółdzielczego w J. kwotę 12 000 złotych, przy czym we wnioskach kredytowych w Banku (...) w L. i Banku Spółdzielczym w J. poświadczyla w celu osiągnięcia korzyści majątkowej nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne kłamliwie zapewniając, że nie posiada kredytu zaciągniętego w innym banku, doprowadzając bank do niekorzystnego rozporządzenia swoim mieniem i za ten czyn została skazana na karę 2 lat pozbawienia wolności i 5 000 złotych grzywny z zamianą w razie nieuiszczenia w terminie na zastępczą karę pozbawienia wolności przyjmując dzień pozbawienia wolności za równoważny grzywnie w kwocie 50 złotych. Sąd Wojewódzki wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 4 lat i nałożył na oskarżoną obowiązek naprawienia szkody przez wpłacenie na rzecz: (...) Banku (...) Oddział w L. kwotę 13 000,07 złotych w terminie do 1 stycznia 1999 roku, Banku (...) SA w W. Oddział w L. kwoty 34 300 złotych w terminie do 1 stycznia 2000 roku. Postanowieniem z dnia 23 listopada 1999 roku w sprawie IV K 398/96 Sąd Okręgowy w Lublinie zarządził wobec B. W. wykonanie kary 2 lat pozbawienia wolności (dowód: wyrok Sądu Wojewódzkiego w Lublinie z dnia 20 kwietnia 1998 r. w sprawie IV K 398/96 – k. 185-186 akt sądowych w sprawie IV K 398/96, postanowienie Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 23 listopada 1999 r. w sprawie IV 398/96 – k. 225 akt sądowych w sprawie IV K 398/96).

W dniu 12 lipca 2012 roku do Sądu Rejonowego Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku wpłynął pozew B. W. i W. W. (1) o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Z uwagi na braki formalne zarządzeniem z dnia 27 października 2012 roku w sprawie (...) C 1276/12 przedmiotowy pozew został zwrócony (dowód: zarządzenie z dnia 27 października 2012 r. w sprawie (...) C 1276/12 – k. 20 akt sądowych w sprawie (...) C 1276/12).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych powyżej dowodów.

Dokumenty złożone do akt sprawy stanowiły podstawę ustaleń faktycznych w całości. Zostały one sporządzone prawidłowo pod względem formalnym. Ponadto nie budzą wątpliwości Sądu w zakresie merytorycznej zawartości. Nie były również kwestionowane przez strony postępowania co do ich wiarygodności i autentyczności. W tym miejscu wskazać należy, że pokwitowania wystawione przez Agencję (...) (k. 174-180) nie zostały uwzględnione przy ustalaniu przez Sąd stanu faktycznego. Z ich treści nie wynika bowiem, z jakiego tytułu wnoszone były wpłaty. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że pochodzą one z lat 1994-1995, zaś w dniu 22 grudnia 1997 roku (...) S.A. złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w celu wyegzekwowania kwoty 34 300 złotych tytułem należności głównej (k. 1-2 akt egzekucyjnych w sprawie Km 468/97). Ponadto w piśmie 4 stycznia 2000 roku P.-Bank S.A. wskazał, że do dnia 3 stycznia 2000 roku B. W. nie zaspokoiła wierzyciela (pismo z dnia 4 stycznia 2000 r. – k. 228 akt sądowych w sprawie IV K 398/96). Należy zatem uznać, że przedmiotowe pokwitowania nie mogły wykazać okoliczności spłaty przez pozwaną kredytu, skoro kwota dochodzona powództwem w zakresie roszczenia głównego niewątpliwie istniała w okresie późniejszym niż data pochodzenia przedmiotowych pokwitowań.

Sąd przyznał walor wiarygodności zeznaniom świadka T. M. w części (k. 207v-208). Nie budzą one wątpliwości w zakresie tego, że był on poręczycielem kredytu uzyskanego przez B. W. oraz co do faktu spłacania przez niego wierzyciela. W ocenie Sądu nie polegają one na prawdzie co do rzekomej regularnej spłaty przez pozwaną zaciągniętego zobowiązania kredytowego. Sam świadek wskazuje bowiem, że zarówno Komornik, jak i syndyk masy upadłości Banku (...) S.A. zwracali się do niego – jako poręczyciela – o zapłatę części długu wynikającego z kredytu zaciągniętego przez B. W.. W związku z tym nie sposób uznać za wiarygodne twierdzenia o regularnej spłacie przez pozwaną zaległości, skoro T. M. został pociągnięty do odpowiedzialności z uwagi na to, że poręczył zobowiązanie.

Sąd przyznał walor wiarygodności zeznaniom świadków A. W. (k. 243) i E. W. (k. 314v) co do tego, że byli oni poręczycielami zobowiązania kredytowego B. W.. Ponadto nie budzą wątpliwości okoliczności związane z odpowiedzialnością A. W. z tytułu przedmiotowego poręczenia, gdyż znajdują w tym zakresie potwierdzenie w zeznaniach świadka T. M.. Nie stanowiły one podstawy ustaleń faktycznych w części dotyczącej spłaty przez B. W. zaległości kredytowych. W ocenie Sądu świadkowie nie posiadali w tym zakresie rzeczywistych informacji, zaś ich zeznania mają charakter jedynie ogólny, co czyni ich treść nieprzydatną dla wykazania tej okoliczności.

Sąd przy dokonywaniu ustaleń faktycznych nie uwzględnił zeznań świadków M. M. (k. 208) oraz K. W. (k. 208). Nie zawierają one informacji istotnych z punktu widzenia rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, a zatem zostały uznane za nieprzydatne dla wykazania okoliczności, na które te środki dowodowe zostały dopuszczone.

Sąd uznał za wiarygodne w całości zeznania powódki E. Ś. (2) (k. 243v oraz protokół elektroniczny – 00:14:26-00:27:04 – k. 283). Znajdują one potwierdzenie w zebranych materiałach dowodowych o charakterze nieosobowym, w szczególności w zakresie okoliczności zawarcia umowy przelewu wierzytelności hipotecznej na jej rzecz, a także wpisu powódki jako wierzycielki hipotecznej w księdze wieczystej.

Sąd postanowił oddalić wnioski dowodowe zawarte w piśmie procesowym pełnomocnika pozwanej z dnia 1 października 2013 roku (k. 328v). Nie mają one żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Jak wynika z powołanego pisma procesowego dowód z zeznań świadków miał wykazać okoliczność: jaką dokładnie wierzytelność spółka (...) nabyła od (...) Bank (...) SA, na okoliczność rzeczywistej treści umowy z dnia 11 sierpnia 2009 roku pomiędzy stronami, w szczególności, jak wyglądały rozliczenia stron (k. 303). W ocenie Sądu okoliczność rozliczeń między stronami nie ma żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, biorąc pod uwagę kwestię odpowiedzialności rzeczowej pozwanych. Ponadto rzeczywista treść umowy nie budzi wątpliwości w kontekście zebranego materiału dowodowego, w szczególności biorąc pod uwagę treść umowy cesji wierzytelności z dnia 11 sierpnia 2009 roku. Nie ma zatem potrzeby przeprowadzania postępowania dowodowego w tym zakresie. Podkreślić bowiem należy, że podstawą odpowiedzialności pozwanych jest zabezpieczenie hipoteczne, zaś zakres żądania powództwa pokrywa się z przedmiotem wierzytelności cedowanej na powódkę na podstawie powołanej umowy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości.

Hipoteka jako ograniczone prawo rzeczowe jest regulowana przepisami ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (t.jedn.: Dz.U. z 2013 r., poz. 707 z późn. zm.). Z uwagi na okoliczność, że przedmiotem rozstrzygnięcia jest wierzytelność hipoteczna zabezpieczona hipoteką zwykłą zastosowanie znajdą przepisy w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2009 r., Nr 131, poz. 1075), bowiem na mocy art. 10 ust. 2 zd. 1 powołanej ustawy do hipotek zwykłych powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy w dotychczasowym brzmieniu, z wyjątkiem art. 76 ust. 1 i 4 tej ustawy, które stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. W konsekwencji Sąd w niniejszej sprawie opiera się na brzmieniu ustawy sprzed 20 lutego 2011 r. (t.jedn.: Dz.U. z 2001 r., Nr 124, poz. 1361 z późn. zm., zwana dalej ustawą o księgach wieczystych i hipotece).

W pierwszej kolejności rozważenia wymaga skuteczność umów cesji, których przedmiotem była wierzytelność zabezpieczona hipoteką. Zgodnie z art. 80 ustawy o księgach wieczystych i hipotece w razie przelewu wierzytelności hipotecznej nabywca może, jeżeli chodzi o zaspokojenie z nieruchomości obciążonej, powołać się na przepisy o rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych również w odniesieniu do wierzytelności zabezpieczonych oraz w odniesieniu do zarzutów przeciwko wierzytelności, które mogły być podniesione przeciwko zbywcy.

W ocenie Sądu powódka wykazała, że przysługuje jej przedmiotowa wierzytelność. Analiza akt wieczystoksięgowych prowadzi do wniosku, że E. Ś. (1) jest aktualnym wierzycielem hipotecznym, co zresztą znajduje potwierdzenie w dokonanych w księdze wieczystej wpisach. Należy zauważyć, że istnieje nieprzerwany ciąg umów przelewu, które uzasadniają status powódki jako podmiotu, któremu przysługuje przedmiotowa wierzytelność. Na podstawie umowy z dnia 27 stycznia 1999 roku P.-Bank spółka akcyjna z siedzibą w W. nabyła wierzytelność od syndyka masy upadłości pierwotnego wierzyciela, tj. Banku (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W.. Przedmiotem cesji była zarówno wierzytelność główna w wysokości 34 300 złotych (k. 51 akt wieczystoksięgowych nr (...)) wraz z odsetkami (§ 1 ust. 1 umowy), zaś wraz z wierzytelnościami na nabywcę przeszły wszelkie prawa z nimi związane w takim zakresie, w jakim przysługują zbywcy (§ 3 ust. 1 umowy). P.-Bank S.A. dokonała zmiany firmy na (...) Bank Spółka Akcyjna (k. 57, 66-67 akt

wieczystoksięgowych nr (...)), a następnie zbyła przedmiotową wierzytelność na rzecz (...) spółkę jawną z siedzibą w W. na mocy umowy z dnia 31 sierpnia 2001 roku (k. 52-54 akt wieczystoksięgowych nr (...)). W treści umowy brak ograniczenia przedmiotu przelewu, w związku z tym należy uznać, że jej przedmiotem był cała wierzytelność. Z treści § 3 umowy wynika zaś, że z dniem jej zawarcia, wraz z wierzytelnościami, stanowiącymi przedmiot niniejszej umowy, przechodzą na nabywcę wszelkie prawa z nią związane, a w szczególności roszczenia o odsetki. W końcu, umową z dnia 11 sierpnia 2009 roku (...) spółka jawna zbyła tę wierzytelność na rzecz powódki (k. 6-7). Przedmiotem cesji był niespłacony kredyt na kwotę 34 300 złotych wraz z odsetkami w wysokości 207 598,50 złotych (§ 2 i 3 umowy). W wyniku nabycia opisanej wierzytelności E. Ś. (1) złożyła wniosek o wpis do księgi wieczystej i na podstawie prawomocnego orzeczenia została wpisana jako wierzyciel hipoteczny.

Dla powyższego ciągu przelewów nie ma wpływu umowa z dnia 28 grudnia 2000 roku, z treści której wynika, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. nabyła przedmiotową wierzytelność od P.-Bank spółki akcyjnej. Wprawdzie data tej umowy jest wcześniejsza niż data umowy cesji na rzecz (...) spółki jawnej, co mogłoby sugerować nieskuteczność przelewu na jej rzecz, a w konsekwencji przerwanie ciągu cesji, o którym mowa powyżej. W polskim prawie cywilnym obowiązuje zasada, zgodnie z którą nikt nie może przenieść na inny podmiot więcej prawa niż sam posiada (*nemo plus iuris in alium transferre potest quam ipse habet*), jednakże jej naruszenie nie prowadzi do bezwzględnej nieważności czynności prawnej. Poza tym znajduje ona wyjątki w prawie polskim, wśród których wskazać należy instytucję rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych wynikającą z art. 5 ustawy o księgach wieczystych i hipotece. Zgodnie z nim w razie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym treść księgi rozstrzyga na korzyść tego, kto przez czynność prawną z osobą uprawnioną według treści księgi nabył własność lub inne prawo rzeczowe (rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych). W realiach niniejszej sprawy niewątpliwie jest, że w treści księgi wieczystej jako wierzycielka figuruje E. Ś. (1), nie zaś (...) sp. z o.o., której to wniosek o wpis został prawomocnie oddalony (brak akcesoryjności hipoteki). Ponadto E. Ś. (1) nabyła wierzytelność od (...) spółki jawnej, która była również wpisana w przedmiotowej księdze wieczystej w charakterze wierzyciela hipotecznego. W tym kontekście Sąd jest związany treścią księgi wieczystej i nie może samodzielnie kwestionować prawdziwości dokonanego wpisu. Niewątpliwie właściwą drogą do wykazania niezgodności stanu ujawnionego w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym jest powództwo w trybie art. 10 ust. 2 ustawy o księgach wieczystych i hipotece. Sąd w niniejszej sprawie zawiesił postępowanie z uwagi na toczący się równolegle proces w tym zakresie. Biorąc jednak pod uwagę, że w sprawie (...) C 1276/12 doszło do prawomocnego zwrotu pozwu, konieczne było podjęcie zawieszzonego postępowania w niniejszej sprawie. Skoro zaś kwestia wpisu E. Ś. (1) nie została skutecznie zakwestionowana, w ocenie Sądu bezzasadne są zarzuty podważające nabycie przez powódkę wierzytelności objętej hipoteką, co aktualizuje roszczenie objęte pozwem.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że E. Ś. (1) jest wierzycielką hipoteczną, a zatem przysługuje jej legitymacja czynna przeciwko dłużnikom rzeczowym w osobach B. i W. małżonków W.. W realiach niniejszej sprawy powództwo w kształcie po modyfikacji dokonanej pismem procesowym z dnia 21 listopada 2011 roku (k. 131-135) dotyczy zasądzenia kwoty 80 000 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości 47 % w skali rocznej, przy czym na roszczenie główne składają się kwoty 34 300 złotych tytułem niespłaconego kredytu wraz z odsetkami za opóźnienie.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności można nieruchomość obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości (hipoteka). Hipoteka zabezpiecza jedynie wierzytelności pieniężne i może być wyrażona tylko w oznaczonej sumie pieniężnej (art. 68 ustawy o księgach wieczystych i hipotece). Wierzytelność zabezpieczona hipoteką nie może być przeniesiona bez hipoteki, chyba że ustawa stanowi inaczej (art. 79 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece).

W ocenie Sądu nie może budzić wątpliwości zasadność dochodzonej kwoty w zakresie roszczenia wynikającego z niespłaconego kredytu, tj. 34 300 złotych. Zgromadzony materiał dowodowy wskazuje bowiem, że pozwana B. W. nie dokonała jego zaspokojenia do chwili obecnej. Zobowiązanie tej wysokości wynika zarówno z zaświadczenia z dnia 13 grudnia 1995 roku (k. 183), jak i z dokumentacji postępowania egzekucyjnego zainicjowanego w 1997 roku (k.

1-2 akt egzekucyjnych w sprawie Km 468/97). Ponadto taka wysokość została określona w ostrzeżeniu wpisanym do księgi wieczystej nr (...) (k. 17-18 akt wieczystoksięgowych nr (...)). Rację ma zaś strona powodowa, która twierdzi, że to pozwani powinni – w myśl art. 6 k.c. – wykazać, iż wierzytelność zabezpieczona hipoteką została zaspokojona w całości, zatem ciężar dowodu w tym zakresie nie może obciążać powódki. Wystarczające jest dla skuteczności powództwa wykazanie tego, że wierzytelność hipoteczna jej przysługuje, co w kontekście całokształtu zebranego materiału dowodowego nie może budzić wątpliwości. W ocenie Sądu strona pozwana nie zakwestionowała skutecznie istnienia wierzytelności wynikającej z kredytu udzielonego B. W. przez A.. Na nieporozumieniu polega twierdzenie, że orzeczenie w wyroku karnym obowiązku naprawienia szkody przy warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności, a w następstwie jego niezrealizowania – zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności wobec B. W., prowadzi do wygaśnięcia zabezpieczonej wierzytelności. Skoro pozwana nie zrealizowała nałożonego na nią obowiązku, to nie ma jakichkolwiek podstaw do przyjęcia wygaśnięcia jej zobowiązania. Wręcz przeciwnie postępowanie karne potwierdza tezę, że na chwilę wyrokowania przedmiotowa wierzytelność w zakresie kwoty 34 300 złotych istniała i nie została spłacona zarówno przed wydaniem orzeczenia, jak i w okresie próby – po jego wydaniu, skoro zaszyły podstawy do zarządzenia wykonania kary. Wprawdzie analiza akt karnych prowadzi do wniosku, że postanowienie w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności nastąpiło na skutek informacji uzyskanej od innego pokrzywdzonego niż A., ale z treści pisma z dnia 4 stycznia 2000 roku wynika, iż również nie nastąpiło zaspokojenie tego podmiotu (k. 228 akt sądowych w sprawie IV K 398/96).

Przechodząc do oceny zasadności powództwa w zakresie kwoty 45 700 złotych należy odnieść się do kwestii zakresu cesji, których przedmiotem była zabezpieczona hipoteką wierzytelność. Jak wskazano wyżej powódka wykazała ciąg przelewów, który w konsekwencji aktualizuje jej status jako wierzycielki hipotecznej. Ponadto treść umów cesji nie pozwala na jej ograniczenie jedynie do głównego roszczenia kredytowego, gdyż przelewem objęte zostały również wierzytelności odsetkowe, o czym była mowa powyżej. Okoliczność ta nie może budzić wątpliwości w kontekście art. 509 § 2 k.c., z którego wynika, że wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. W tym kontekście przyjąć należy, że przedmiotem cesji na rzecz E. Ś. (1) jest zarówno roszczenie główne w wysokości 34 300 złotych, jak i związane z nim roszczenia odsetkowe. O ile żądanie w tym zakresie nie budzi wątpliwości co do zasady, konieczne jest rozważenie zarzutu przedawnienia roszczenia odsetkowego podniesionego przez stronę pozwaną.

Na podstawie art. 77 ustawy o księgach wieczystych i hipotece przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Przepisu tego nie stosuje się do roszczenia o odsetki. W orzecznictwie wskazuje się, że zgodnie z powołanym przepisem, w brzmieniu obowiązującym do dnia 19 lutego 2011 r., przedawnieniu podlega roszczenie o odsetki umowne wynikające z umowy kredytowej i odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu świadczenia jako stanowiące wierzytelności dłużnika osobistego zabezpieczone hipoteką także wtedy, gdy dłużnik rzeczowy jest jednocześnie dłużnikiem osobistym. Wyjątek ten nie obejmuje odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia przez dłużnika rzeczowego (wyrok SA w Warszawie z 19 stycznia 2012 r., VI ACa 1082/11, LEX nr 1237800). Niewątpliwie zatem roszczenie odsetkowe podlega przedawnieniu na zasadach ogólnych, a zatem w terminie określonym w art. 118 k.c., tj. 3-letnim dla świadczeń okresowych. W związku z tym powódka skutecznie może dochodzić, oprócz kwoty 34 300 złotych tytułem roszczenia głównego, odsetek od dnia 12 lipca 2007 roku, tj. w okresie trzyletnim poprzedzającym chwilę złożenia pozwu, bowiem w pozostałym zakresie doszło do ich przedawnienia.

Przechodząc do oceny wysokości roszczenia odsetkowego wskazać należy, że w treści księgi wieczystej zabezpieczeniu podlegało udzielenie kredytu przy jego oprocentowaniu w wysokości 47 % w skali roku. Wprawdzie art. 359¹ § 2¹ k.c. przewiduje odsetki maksymalne, jednakże przepisy dotyczące odsetek maksymalnych stosuje się do czynności prawnych dokonywanych po wejściu w życie powołanego przepisu, tj. od dnia 20 lutego 2006 roku (art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2005 r., Nr 157, poz. 1316 z późn. zm.). W związku z tym skuteczne pozostają zapisy umowne w zakresie wysokości odsetek sprzed tej daty. W tym kontekście nie może budzić wątpliwości, że roszczenie w zakresie 45 700 złotych jest zasadne

w całości, bowiem wysokość nieprzedawnionych odsetek zabezpieczonych hipoteką znacząco przekracza dochodzą pozew kwotę, co prowadzi do wniosku o zasadności roszczenia w granicach żądania powódki.

W ocenie Sądu nie zasługuje na uwzględnienie zarzut nadużycia prawa podmiotowego przez powódkę, co miałyby mieć podstawę w rażąco wygórowanej wysokości odsetek. Przy ocenie zarzutu z art. 5 k.c. należy wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy, w tym również sytuację stron postępowania. Należy zauważyć, że powódka jest osobą fizyczną, która wierzytelność hipoteczną nabyła w związku z wzajemnymi rozliczeniami z poprzednim wierzycielem. Nie bez znaczenia pozostaje również to, że E. Ś. (1) w niniejszym postępowaniu dochodzi jedynie części nieprzedawnionych odsetek, co ma znaczący wpływ na kwotę dochodzonego roszczenia. W końcu, nie do zaakceptowania jest z punktu widzenia zasad współzycia społecznego sytuacja, w której pozwana, uchylając się przez wiele lat od zaspokojenia wymagalnego roszczenia, uzyskalaby ochronę szczególnego rodzaju – mając na uwadze charakter art. 5 k.c. – w kontekście naruszenia uzasadnionego interesu wierzyciela. Należy zauważyć, że powódka dochodzi roszczenia zabezpieczonego hipotecznie, co ze swej istoty wzmacnia jej ochronę. Z drugiej strony, pozwana nie wykazała, że zasadne jest objęcie jej ochroną z uwagi na wyjątkowe okoliczności. Poza optyką Sądu nie pozostaje okoliczność, że pozwana została prawomocnie skazana za wyłudzenie kredytu, który stanowi podstawę wierzytelności hipotecznej, co również ma wpływ na ocenę przedmiotowego zarzutu. Powszechnie przyjmuje się bowiem, że ochrony może domagać się jedynie ta strona, która sama nie narusza zasad współzycia społecznego, a popełnienie przestępstwa na szkodę pierwotnego wierzyciela ma niewątpliwie taki charakter.

Na nieporozumieniu polega zarzut pozwanych, że W. W. (1) nie jest i nigdy nie był dłużnikiem (...), w związku z powyższym skierowanie powództwa wobec niego jest wysoce wątpliwe. Oczywiście jest bowiem, że w realiach niniejszej sprawy podstawą roszczenia jest wierzytelność hipoteczna, a zatem powództwo zostało skierowane przeciwko B. i W. małżonkom W. jako dłużnikom rzeczowym, abstrahując od tego, że dłużniczką osobistą kredytodawcy jest wyłącznie B. W.. W konsekwencji W. W. (1) jest legitymowany biernie w niniejszej sprawie, o czym świadczy treść księgi wieczystej nr (...).

W tym miejscu dodać należy, że W. W. (1) wyłącznie jako dłużnik rzeczowy może powoływać się w postępowaniu egzekucyjnym na ograniczenie odpowiedzialności co Sąd zaznaczył w wyroku zgodnie z art.319 k.p.c.

Podstawę prawną żądania odsetkowego stanowi art. 481 § 1 i 2 k.c. W ocenie Sądu żądanie pozwu w tej części jest zasadne w całości. Powódka domaga się zasądzenia odsetek od chwili doręczenia pozwany odpisu pozwu. Zatem odsetki należą się od dnia 25 listopada 2010 roku (k. 54-55). Żądanie pozwu jest również zasadne w zakresie dochodzonej wysokości, a zatem w wymiarze 47 % w skali roku, przy czym zastosowanie znajdują powyższe rozważania dotyczące możliwości zastrzeżenia odsetek umownym przenoszących wysokość odsetek maksymalnych.

Wobec faktu, że W. W. nie stawiał się na rozprawach, nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swojej nieobecności i nie składał żadnych wyjaśnień orzeczenie w stosunku do niego jest zaoczne zgodnie z art. 339 k.p.c. Nadany rygor natychmiastowej wykonalności uzasadnia art. 333 par.1 pkt.3 k.p.c.

Rozstrzygnięcie w zakresie kosztów procesu uzasadnia norma art. 98 § 1, 3 i 4 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Powód wygrał proces w całości, a zatem zasadne jest włożenie obowiązku zwrotu wszystkich kosztów procesu solidarnie na pozwanych. Na przedmiotowe koszty składają się opłata od pozwu w wysokości 1 000 złotych (k. 17), opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych (k. 116) oraz wynagrodzenie pełnomocnika profesjonalnego w kwocie 3 600 złotych (§ 6 punkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, t.jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 490).

Na podstawie § 6 ust. 6 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 461) Sąd przyznał od Skarbu Państwa na rzecz adwokat A. H. tytułem wynagrodzenia za udzieloną

pozwanej z urzędu pomoc prawną w wysokości 3 600 złotych powiększonego o aktualną stawkę podatku od towarów i usług.

Na podstawie art. 113 ust. 4 u.k.s.c., Sąd przejął na rachunek Skarbu Państwa nieuiszczone koszty sądowe w postaci opłaty od pozwu, od której powódka była zwolniona. Biorąc pod uwagę sytuację rodzinną pozwanych, w szczególności zły stan zdrowia W. W. (1), nad którym opiekę sprawuje B. W., Sąd doszedł do przekonania, że zasadne jest odstąpienie od obciążenia pozwanych nieuiszczonymi kosztami sądowymi. Ma to dodatkowe uzasadnienie w tym, że wierzytelność zabezpieczona hipoteką powstała kilkanaście lat temu, a zatem pozwani mogli przypuszczać, iż uprawnieni zaniechali dochodzenia swoich praw. Wprawdzie nie doszło do przedawnienia dochodzonych roszczeń, jednakże zasadnie można przyjąć, że z uwagi na upływ znacznego czasu od zaciągnięcia przedmiotowego zobowiązania pozwani byli przekonani, iż nie będzie przeciwko nim skierowane postępowanie sądowe, wobec tego nie mogli zabezpieczyć kosztów niniejszego procesu.

Biorąc pod uwagę powyższe wywody, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.